

ห้วง เงิน ๓ บาท
รวม ๓๓ ท่าน เป็น เงิน ๓๓ บาท เจ้า อธิการ
ศดำ ได้จัดซื้อเสาคอ หม้อ ๒๐ ท่อน ยาว ๖
ศอก โตะ ๓ กำ ด้วยเงินนี้แล้ว

กรมศึกษาธิการ ขออนุโมทนาใน การ
กุศล อัน เป็น สาธารณประโยชน์เช่นนี้
โดยรับตั้งอธิบดีกรมศึกษาธิการ

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐
(เห็น) หลวงไพศาลศิลปศาสตร์
เจ้าน้ำที่ การ ตรวจ โรง เรียน แด่ สออบได้

พระราชพิธีมหามงคลการโสกันต์

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ

เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา

ด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้า

อัยยวงศ์เชชาวุธ กรมขุนนครราชสีมา
ได้ทรง เจริญพระชนมพรรษา มาครบกำหนด
ที่ โสกันต์ ใน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ นี้
จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้เจ้าพนักงาน
จัดการ พระราชพิธี มหา มงคล การ โสกันต์
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ซึ่ง ถ้าว พระนาม
แต่นั้น ตาม พระราชประเพณี แต่ การ ทำ
เขา ไกรถาศนั้น โปรดเกล้า ฯ ให้จัดวัน เสีย
โดย ทรง พระราชดำริเห็นว่า เป็นการ ยาก
ลำบากแก่ ข้าราชการ แด่ไพร่ พล ที่จะ ทำการ
เป็นแต่ ให้ทำ พระ มณฑป สำหรับเป็นที่ สรง
เท่านั้น

ใน การ ทำ พระ มณฑปนี้ โปรดเกล้า ฯ
ให้ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้า กรม พระ

ภานุพันธุ์ วงษ์วรเศรษฐ เปน ผู้ทรง อำนวยการ
พร้อม ด้วย ข้าราชการ กรม พระ ตำรวจ
แถม กรมช่างต่าง ๆ ได้จัดการ สร้าง พระมณฑป
ขึ้น ที่ ซาดารหว่าง มุข พระที่นั่งดุสิต มหาปราสาท
ทาง ตะวันออกเฉียงใต้ แด่ พระที่นั่ง
ราช กรุณยสภา แด่ มี พดด้ย พดดา ของสำหรับ
เปน ที่ พระสังฆ เจริญ พระ พุททมนต์ ตั้ง ติด คอ
กับ ฉนวน ระหว่าง พระที่นั่ง ราช กรุณยสภา
แแต่ พระที่นั่ง ดุสิต มหา ปราสาท ฤฯ ข้าง พระ
มณฑป ด้าน ใต้ นั้น พื้น ที่ ตั้ง พระ มณฑป
มี ถาน ชั้น ถต ๒ ชั้น ต่อ ชั้น ถต ทั้ง ๒
ตง มา มี ถาน คูหา ใน คูหา ประดับ ด้วย
รูปภาพ แด่ ศัก กะตา เรื่อง ราม เกียรติ แด่ ถต ไท
ต่าง ๆ ซึ่ง พระบรม วงษานุวงศ์ ได้ จัด มา
ตั้ง ประดับ ประดา เช่น อย่าง เขา ไกรถาศ
ถ้วน เปน การ วิจิตรงาม ประณีต น่า ชม บน พระ
มณฑป ตั้ง ต้น ไม้ ทองคำ หิ้ง เงิน หิ้ง
แแต่ ที่ สำหรับ สรง มี ตั้ง มี ชั้น น้ำ พระ พุททมนต์
ตาม มุม ชั้น ถต ทั้ง ๕ ด้าน ประดับ ด้วย
เครื่อง สูง แด่ ราช วัตร ทั้ง ๒ ชั้น ที่ ชั้น บน
ราช วัตร ท่าขาว เครื่อง สูง กำมถอย ๕ ชั้น
ชั้น ถตกลาง ราช วัตร ท่าดี เครื่อง สูง ของ แม่ ถต
๗ ชั้น ตรง กลาง ระหว่าง ราช วัตร มีบันได
ชั้น ๕ ด้าน ที่ ถาน คูหา มี ราช วัตร ท่าดี
ฉัตร ปรุ ๕ ชั้น ทอง แด่ เงิน สดด้ย กัน
ตั้ง แวดล้อม ตาม พนัก ตั้ง กระจ่าง กรวย
ไม้ตัด แด่ เขามอ ถาย เบญจรงค์ ที่ มุม
ถาน คูหา ภายใน ราช วัตร ตั้ง ศาล จตุ โลก มาศ
๕ มุม ชั้น บน ตั้ง ศาล มี เทวรูป ประดิษฐาน
บน พาน ทอง แด่ มี เครื่อง ทอง น้อย สักการ บูชา

ที่ ศาต จตุโลกบาล ชั้น ต่าง มีเครื่องสังเว
 คาม ข้าง กำแพง แก้ว พระที่นั่ง ดุสิต มหาปราสาท
 ด้าน ควณ ออก ตลอด ไปตามด้าน เหนือ แต่ด้าน
 ควณ ตก ตั้ง ฉัตร เบญจรงค์ ราชวัตรไม้ ไม้
 ความเสาราช วัตร ผูก ต้น ถัดด้วย ต้น อ้อย
 แด ฉัตร กระจาษ ที่ พระ ที่นั่ง อารณพิโมกข
 ปราสาท ปลูกด้วย พรม แด ตก แต่ง ด้วย
 พระ ตุกร แดตั้ง พระราช อาศน์ สำหรับ
 ประทับทรง รับ พระกร ส้มเด็จ พระเจ้า ลูกยาเธอ
 ที่จะ โสภณต์ ที่ ส่นาม หน้ำน้า พระ ที่นั่ง
 อารณพิโมกข ปราสาท หรือ น้า พระที่นั่ง
 จักร กวี มหา ปราสาท องค์ ควณ ตก ตั้ง ปรา
 คาค ผ้าขาว ยก ฟัน สำหรับ เปน ที่ ข้่า ราชการ
 เผ้า หลอดของ รุดี พระบาท ที่ ระหว่าง คด
 พระที่นั่ง ดุสิต มหา ปราสาท ตาด ปรา กั้น ฝา
 จัด เปน ที่ สำหรับ เี้ยง น้า ร้อน ภายใน
 พระที่นั่ง ดุสิต มหา ปราสาท ทาง มุข ควณ ออก
 ตั้ง พระแท่น มณฑล ใน พระแท่น มณฑล
 ตั้ง น้า หมู่ สดัก บัด ทอง ประดิษฐาน พระบรม
 สารีริกธาตุ แด พระ พุทธ มุขยรัตน
 พระ ไชยวัฒน์ ประจำ รัชกาล ทั้ง ๕ แด พระพุท
 รูป อื่น อีก แด พระแสง พระเศ้าต่าง ๆ เปนต้น
 ข้าง พระแท่น มณฑล เบื้อง ขวา หรือ ด้าน เหนือ
 ตั้ง โต๊ะ จัน เครื่อง หยก ขาว ประดิษฐาน
 พระ นิรันตราย เบื้อง ซ้าย หรือ ด้าน ใต้
 ตั้ง โต๊ะ จัน เครื่อง หยก เขียว ประดิษฐาน
 พระ สยามเทวา ธิราช น้า พระแท่น มณฑล
 ตั้ง เครื่อง ทรง นมัสการ แด พระแท่น ทรงกราบ
 ค่อ ออก มา ข้าง น้า เครื่อง ทรง นมัสการ แด
 พระ แท่น ทรง กราบ ตั้งที่ สำหรับ ส้มเด็จ

พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา
 ประทับ ทรง พั่ง พระสงฆ์ เจริญ พระพุทท มนต์
 แดมี เครื่อง ทรง นมัสการ สำหรับ พระองค์ ด้วย
 ตาม ผนัง พระที่นั่ง ทาง มุข ควณ ออก
 ค่อ โต๊ะ พระ นิรันตราย ไปจน มุข ด้าน เหนือ
 ตั้ง อาศน์ สงฆ์ เจริญ พระ พุทท มนต์ ด้าน ใต้
 ตั้ง พระ ราช อาศน์ แด ที่ สำหรับ ส้มเด็จ
 พระเจ้า ลูก ยาเธอ พระเจ้า ลูก เธอ ทาง มุข
 พระที่นั่ง ด้าน ควณ ตก ตั้ง เี้ยง สำหรับ
 พระ สงฆ์ สวด ภาณ วาร แด เี้ยง สำหรับ
 พระสงฆ์ นั่ง ปรก อยู่ ข้าง ผนัง ด้าน เหนือ
 ที่ น้า เี้ยง พระ สวด ภาณวาร ตั้ง ตุ้ เขียน ไชย
 ใน ระหว่าง พระแท่น มณฑล แด ตุ้ เขียน ไชย
 เี้ยง พระ สวด ภาณวาร มี สาย สิญจน สะพาน
 โยง ตลอดถึงกัน ตาม ผนัง ด้าน เหนือ แต่ด้าน ใต้
 ตั้ง อาศน์ สงฆ์ เจริญ พระ พุทท มนต์ อีก แห่ง หนึ่ง
 เหมือน กัน ค่อ น้า อาศน์ สงฆ์ ทาง มุข ด้าน เหนือ
 ตั้งที่ พระ บรมวงษานุวงศ์ ทาง มุข ด้าน ใต้
 ภายใน พระ ฉาก จัด เปน ที่ สำหรับ พระ บรม
 วงษานุวงศ์ ข้่า ราช การ ฝ่าย ใน เผ้า หลอดของ
 รุดี พระบาท ที่ พลับ พลาก ทอง ด้าน ควณ ออก
 ตั้ง น้า หมู่ ประดิษฐาน พระ บรม ชาติ ระย้ากินนร
 แด พระ พุทธ มุขยรัตน องค์ น้อย พระ แก้ว
 เรียง แด้น พระแท่น พระศรี มหา โพิฐ
 แด พระเศ้าต่าง ๆ ข้าง น้า หมู่ พระ พุททรูป
 เหล่า นี้ ตั้ง เครื่อง สำหรับ ทรง โสภณต์
 ทั้ง ซ้าย ขวา ค่อ ออก มา ข้าง น้า น้า หมู่
 มี เครื่อง ทรง นมัสการ แด ตั้ง อาศน์สงฆ์
 สำหรับ เจริญ พระ พุทท มนต์ อยู่ริม ผนัง ด้าน ใต้
 พร้อม เสร็จ

วันที่ ๒๖ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐
 เป็น วัน กำหนดตั้ง น้ำ วง ด้าย เริ่ม การ
 พระ ราช พิธี มหา มงคล การ โสกันต์ เวลา บ่าย
 ๕ โมงเศษ พระ สังข์ที่จะเจริญ พระพุทธรมณฑ์
 ใน การ ตั้ง น้ำ วง ด้าย รวม ๒๕ รูป
 ได้ แบ่ง กัน ไป นั่ง ที่ อาสน์ สังข์ ใน พระที่นั่ง
 ตูลิต มหา ปราสาท ส่วน หนึ่ง ๒๐ รูป
 มี พระเจ้า น้อง ยาเธอ กรม หมื่น อภิวิธาน
 วโรรส เปน ประธาน ที่ พลับ พลา ทอง
 พระ ราชฯ คณะ รามัญ ๕ รูป มี พระครู วิชาจารย์
 เปน ประธาน กรัน เวลา ทุ่ม เศษ พระบาท สมเด็จ
 พระ เจ้า อยู่ หัว ทรง เครื่อง ครึ่ง ยศ ทหาร
 มหาเด็ก ประดับ เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์
 เสด็จ ออก ทาง พระ ที่นั่ง ราชกรณียสภา ประทับ
 ทอด พระเนตร การ ประดับ ประดา พระ มณฑป
 มี รูป ภาพ แด่ ศึก กะตาด ไถต่าง ๆ ตาม
 คูหา นั้น พอ สมควร แก่ เวลา แล้ว เสด็จ ขึ้น ทาง
 พระ ทวาร มุข กระดาน พระ ที่นั่ง ตูลิต มหา
 ปราสาทผ่าน ได้ โดย ทาง ฝ่าย ใน แล้ว เสด็จ
 ออก ทาง พระฉาก ประทับ ณ พระ ราช อาสน์
 ใน เวลา นี้ เจ้า พนักงาน ประโคม แคร่สังข์
 พิณพาทย์ พระ บรม วงษานุกรษ์ ข้าราชการ
 แต่ง ครึ่ง ยศ ฝ่าย ทูลฉลอง รุดี พระบาท แล้ว ได้
 ทรง จุดเทียน นมัสการ ทรง คีต ส่วน เทียน ที่
 พลับ พลา ทอง นั้น โปรดเกล้า ๆ ให้ สมเด็จ
 พระเจ้า ลูกยาเธอ เจ้า ฟ้า กรม ชู
 นคร ราช ลีมา ทรง จุด พระ สังข์ ผู้ เปน ประธาน
 ถวาย คีต แล้ว ทรง จุด เทียน ที่ พระแท่นมณฑล
 แล้ว พระ สังข์ เจริญ พระ พุทธร มณฑ์
 สัตตปริต แด ได้ โปรดเกล้า ๆ ให้ เจ้าพนักงาน

เชิญ โตะ เคือง ลักการ บุษฯ มี เทียน ทอง
 เทียน เงิน แด ผล มะพร้าว หมากร พุด ดอกไม้
 ไป ลักการ บุษฯ พระ พุทธรปฏิมา กร แก้ว มรกต
 ใน วัด พระ ศรี รัตน สาคคาราม ๑ พระ พุทธรชินศรี
 วัดบวรนิเวศวิหาร ๑ พระ พุทธร ชินราช วัด เบ็ญจม
 บพิตร ๑ แด พระ มหาเสวตร ฉัตร ใน พระ ที่นั่ง
 อมรินทรวินิจฉัย ๑ รวม ๕ แห่ง ด้วย กัน แล้ว
 ได้ ทรงจุด เทียน ทอง เทียน เงิน เคือง ลักการ บุษฯ
 เช่นนี้ ที่ โตะ พระ สังฆาม เทวา ธิราช แล้ว
 เสด็จ มา ประทับ พระ ราช อาสน์ ที่ หน้า พระบรม
 วงษานุกรษ์ มี พระ ราช ตำวัด ด้วย พระ บรม
 วงษานุกรษ์ พอ สมควร แล้ว เสด็จ ถัด
 ประทับ ณ พระ ราช อาสน์ เดิม พระ สังข์ เจริญ
 พระ พุทธร มณฑ์ จบ แล้ว ถวาย อติเรก ถวาย
 พระ พร ดา แด ใน วัน นี้ ชี พ่อ พราหมณ์
 ได้ เริ่ม การ พิธี พราหมณ์ ณ ทวาร พิธี
 กรวม เปน ต้น ไป
 หนึ่ง ใน คำ ว่า นั้น โปรดเกล้า ๆ ให้ มีการ
 เดีง สัมโภช สมเด็จ พระเจ้า ลูกยาเธอ
 เจ้า ฟ้า กรม ชู นคร ราช ลีมา ใน การ ที่ ทรง
 หาย พระประชวร เนื่อง ใน การ พระ ราช พิธี
 โสกันต์ ณ พระ ที่นั่ง มุถ สถาน บรม อาสน์
 ผู้ ที่ รับ พระ ราช ทาน เดีง นั้น โปรดเกล้า ๆ
 ให้เชิญ ผู้ ที่ โดย เสด็จ พระ ราช ดำเนิน ประพาส
 ชวา แด ที่ ได้ เปน ชูระ พยาบาท สมเด็จ
 พระเจ้า ลูก ยาเธอ เจ้า ฟ้า กรม ชู
 นคร ราช ลีมา ใน เวลา เมื่อ ทรง พระประชวร นั้น
 มี พระ บรม วงษานุกรษ์ บาง พระองค์
 แด ข้าราชการ บาง คน เมื่อ พระบาท สมเด็จ
 พระเจ้า อยู่ หัว เสด็จ ขึ้น จาก พระ ที่นั่ง ตูลิต

มหาปราสาทแล้ว เสด็จไปประทับ ณ มุข
 กระดาน คอวัน ออก พระที่นั่งจักรกรี
 มหาปราสาท พระบรมวงษานุวงศ์ แด่ข้า
 ราชการที่ได้รับเชิญในการเลี้ยงนี้ เผ้าทูต
 ของฮุดี พระบาทพร้อมกัน เสด็จพระราช
 ดำเนิน ทรงนำ พระบรมวงษานุวงศ์ ข้าราช
 การไปประทับโต๊ะเสวย ณ พระที่นั่งมุกด์สถาน
 บรมอาศน์ พร้อมด้วย พระบรมวงษานุวงศ์
 ข้าราชการ รวม ๓๘ ทั้งที่ประทับ เมื่อถึง
 ของหวาน ส้มเต๋จ พระเจ้าน้องยาเธอ
 เจ้าฟ้ากรมพระภาณุพันธุวงศ์วรเดช ได้กราบ
 บังคม ทูลถวาย ไชย มงคล แด่ พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว แด่ พระนางเจ้าสุวัชรวิกรมมมา
 แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระ
 ราชดำรัส ถึง การที่ ส้มเต๋จ พระเจ้าอุฎยาเธอ
 ทรงพระประชวร ทรงขอบใจ แด่พระ
 ราชทานพรแก่พระบรมวงษานุวงศ์ ข้าราชการ
 ในการที่ได้ช่วยพยาบาล ส้มเต๋จ พระเจ้า
 อุฎยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา
 จนหายพระประชวรแล้ว พระเจ้าน้องยาเธอ
 กรมหลวงดำรงราชานุภาพ ได้กราบบังคมทูล
 พรรณา ถึง การที่ ส้มเต๋จ พระเจ้าอุฎยาเธอ
 ทรงพระประชวร แด่ ยืนดี ในการที่หาย
 พระประชวร แด่ถวาย ไชย มงคล แด่ ส้มเต๋จ
 พระเจ้าอุฎยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนคร
 ราชสีมาแล้ว ได้ให้ขึ้นสำแดง แด่ ต้ม
 ถวาย ไชย มงคล ด้วย ครั้นเสร็จ การเลี้ยงแล้ว
 เสด็จมาประทับที่ห้อง พระโรงกลาง พระที่นั่ง
 จักรกรี มหาปราสาท มี พระราชดำรัส ด้วย
 พระบรมวงษานุวงศ์ แด่ ข้าราชการ ค่อยไป

พอสมควรแก่เวลาแล้ว พระบรมวงษา
 นุวงศ์ ข้าราชการ กราบถวายบังคมลา
 กลับออกมา
 วันที่ ๒๗ มกราคม วันโกสินทร ศก ๑๒๐
 เวลาเช้า พระสงฆ์ที่เจริญ พระพุทธมนต์
 ในการตั้งน้ำวงคาย เมื่อวานนี้ ๒๕ รูป
 แด่ พระสงฆ์ที่จะเจริญ พระพุทธมนต์ ในการ
 พระราชพิธีโลกันต์ ในวันนี้เป็นต้นไป
 อีก ๔๐ รูป รวม ๖๕ รูปด้วยกัน
 ได้มานั่งที่พร้อมกัน อยู่ในพระที่นั่งดุสิต
 มหาปราสาทแล้ว เวลาเช้า ๕ โมง ๓๓ นาที
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่อง
 อย่างจอมพลทหารบก เสด็จออกโดยทาง
 ข้างในประทับ ณ พระราชอาศน์ พระบรมวงษา
 นุวงศ์ ข้าราชการ เผ้าทูตของฮุดี พระบาท
 พร้อมกัน แล้วทรงจุดเทียนนมัสการ
 ทรงศีลแล้ว ได้ทรงจุดเทียนชวนถวาย
 พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นวชิรญาณ
 วโรรส ทรงจุดเทียน ไชย พระสงฆ์ สวด
 ไชย มงคล ในการจุดเทียน ไชย พราหมณ์
 เป่าสังข์แก้วไม้บัณเฑาะว์ เจ้าพนักงาน
 ประโคมแตรสังข์พิณพาทย์ของไชย แล้ว
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคน
 อาหาร บิณฑบาต แก่พระเจ้าน้องยาเธอ
 กรมหมื่นวชิรญาณ วโรรส เป็นต้น แล้ว
 โปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงษานุวงศ์
 ข้าราชการ ประเคนค้อยไป พระสงฆ์รับพระ
 ราชทานฉนั้น ในเวลานี้ โปรดเกล้าฯ
 ให้ ส้มเต๋จ พระเจ้าอุฎยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน
 นครราชสีมา ทรงจุดเทียนที่โต๊ะ

พระนิรันตราย แด โตะ พระสยาม เทวา ชีราช
 ครั้น พระสงฆ์ฉันแล้ว ไปรดเกล้า ๆ
 ให้สมเด็จพระเจ้าอุกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน
 นครราชสีมา ทรง ประเคน ไตร แพร แด ยาม
 โหมดเทศ แก่ พระสงฆ์ ๖๕ รูปนั้น
 แล้ว พระสงฆ์ ถวาย อนุโมทนา ถวาย อดิเรก
 ถวาย พระพร ถา แล้ว พระบาท สมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว ทรง จุดเทียน ที่ ตะมบึก
 ที่ เคียง พระสด ภาณวาร พระสงฆ์ ราชาคณะ
 ๔ รูป สวด ภาณวาร มี พระราชา คณะ
 ผู้ใหญ่ นั่ง ปกร ๓ รูป แล้ว จะ ได้ มัด ดัด เป็ ดียน
 กัน สวด แด นั่ง ปกร ต่อ ไป กว่า จะดับ เทียน ไชย
 พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ขึ้น
 เวลาเที่ยง แล้ว

ครั้น เวลาบ่าย เจ้าพนักงาน ได้ จัด ตั้ง
 กระทบแห่ สมเด็จพระเจ้าอุกยาเธอ
 เจ้าฟ้ากรมขุน นครราชสีมา แต่ เกย ระหว่าง
 พระที่นั่ง สุทธานัติ อภิรมย์ แด พระที่นั่ง เทพदनัย
 นันทิยากร ใน พระบรม มหา ราช วง
 กระทบน้ำ มี กรมวัง นำ ๓ แล้ว ถึง
 ข้าราชการ กรม พระตำรวจ มี เจ้ากรม,
 ปลัด กรม, จำ กรม ตำรวจ นอก แด ตำรวจ ดนม
 ใน พระบรม มหา ราช วง แด ฝ่าย พระราช วง
 บวร แดง เต็ม ยศ สรรวม เลือ ครุย ถือ หอก
 ต้ามเงิน เดิน เรียง แถว ๒ ข้าง รวม ๑๕ คู่
 ภายใน แถว ตำรวจ มี แตรฝรั่ง ๔ คู่
 แตรทอง ๔ คู่ สังข์ ๓ คู่ แล้ว ถึง ข้าราชการ
 การ กรม ไหร ไปรย เจ้า เป็ด อีอก เจ้าสาร ๓ คู่
 พรหมณ์ ไปรย เจ้า ดอก ดอกไม้ ๓ คู่ เป่าสังข์
 ๓ คู่ แกว่ง ไม้ บัน เฑาะว ๓ คู่ นำ

แล้ว ถึง คู่ เคียง คือ คู่ ที่ ๑ เจ้า พระยา สุรศักดิ์
 มนตรี แด เจ้า พระยา สุรวงษ์ วัฒนศักดิ์
 คู่ ที่ ๒ พระยา ชยฤทธิ์ โยชินทร์ พระยา
 ราช สังคราม คู่ ที่ ๓ พระยา อนุชิต ชาญไชย
 พระยา อภัย วัฒน ฤทธิ์ คู่ ที่ ๔ พระยา สุรสิทธิ์
 วิศิษฐ์ศักดิ์ พระยา บำเรอ ภักดี คู่ ที่ ๕
 พระศรี สหเทพ พระยา คทาธร ธรรมินทร์
 คู่ ที่ ๖ พระยา วิสุทธ สุริยศักดิ์ พระยานร ฤทธิ์
 ราช หัษ รวม ๖ คู่ แด พระ ราช ยาน
 สมเด็จพระเจ้าอุกยาเธอ เจ้าฟ้า กรมขุน
 นครราชสีมา แด มหาต เด็ก หุ้ม แพร
 แด มหาต เด็ก วิเศษ เวรเทศ เชิญ พระแสง
 แด เชิญ เครื่อง กับ เดิน ตาม เปน ที่ สุด กระทบ
 ส่วน พระสงฆ์ ที่ จะ เจริญ พระพุท มนต์
 ใน วัน นี้ คือ พระสงฆ์ ที่ รับ พระราช ทาน ดัน
 เมื่อ เข้า นี้ ๖๕ รูป ได้ มานั่ง อาคัน สังฆ์
 อยู่ใน พระที่นั่ง ดุสิต มหา ปราสาท ๖๐ รูป แบ่ง
 ไปนั่ง ที่ พลับ พลตา ทอง ๕ รูป แล้ว รอ เสด็จ
 พระราช ดำเนิน อยู่

ส่วน สมเด็จพระเจ้าอุกยาเธอ เจ้าฟ้า
 กรมขุน นครราชสีมา ทรง เครื่อง อย่าง ขัตติย
 ราชกุมาร อัน ด่วน แล้ว ด้วย สุวรรณ รัตน
 เสด็จ แล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เสด็จ ออก ทรง ตั้ง สมเด็จพระเจ้าอุกยาเธอ
 เจ้าฟ้า กรมขุน นครราชสีมา ทรง ประทับ
 พระราช ยาน ที่ เกย ระหว่าง พระที่นั่ง พัง ๒
 ที่ ถ้าง นาม แล้ว นั้น แล้ว เสด็จ มา
 เสด็จ ออก ทาง พระที่นั่ง ราช กรวณยสภา ประทับ
 ณ พระที่นั่ง อภรณ์ พิโมกข ปราสาท ข้าราชการ
 การ เฝ้า ทูล ถอง ขุดี พระบาท อยู่ที่ ปรา

นำ พระที่นั่ง อภรณ์พิโมกขปราสาท พร้อมกัน
 แด การเดินต่าง ๆ มีระเบง โมงครุ่ม
 กุดาตีไม้ กะอ้อ พงควาย ไม้ดอย ญวนหก
 แด ว่าดอก ไม้ทองเงิน บรรดง แดทงวิไล
 ได้เดิน แดว่าขึ้น พร้อมกันแล้ว เจ้าพนักงาน
 ได้เดิน กระบวนแห่ สมเด็จพระเจ้าอุฎยาเธอ
 เจ้าฟ้ากรมขุน นครราชสีมา ออกทาง ประตู
 สยามราชกิจ ไปตามทาง ผ่านพระที่นั่ง
 ศุภิตาภิรมย์ เลี้ยวไป ตามทาง นำห้องเว
 ชาววัง เมื่อถึง นำศาลา รัฐมนตรี
 กองทหาร แดที่ยืนแถว รับเสด็จ อยู่ที่นำ
 ศาลา รัฐมนตรี ได้ทำเพลง แดสรรเสริญ
 พระบารมีแล้ว เลี้ยวทาง ซ้าง กำแพงแก้ว
 พระที่นั่ง ศุภิต มหาปราสาท หยุด พระราชยาน
 ที่เกย พระที่นั่ง อภรณ์พิโมกขปราสาท พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับ พระกร
 สมเด็จพระเจ้าอุฎยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน
 นครราชสีมา ขึ้นจาก พระราชยานแล้ว
 โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาภาสกรวงษ์
 แดเจ้าพระยาสุรพันธ์พิสุทธิ์ รับพระกร
 ซ้ายขวา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ทรงพระดำเนิน นำไป โดยทาง พระทวาร
 มุข พระที่นั่ง ศุภิต มหาปราสาท ด้านใต้
 ซ้างเป็นทาง ฝ่ายในแล้ว เสด็จ ออกประทับ
 ณ พระราชอาสน์ แล้วโปรดเกล้าฯ
 ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมพระ
 ภาณุพันธุวงศ์วรเดช ทรงรับพระกร
 สมเด็จพระเจ้าอุฎยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน
 นครราชสีมา เสด็จ ออกประทับ ณ ที่สำหรับ
 ทรงฟังสดุด แต่มีกุมารทั้ง ๒ โบกพัด

ถวายด้วย แดพระบาท สมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว ทรงจุดเทียนนมัสการทรงศีล
 สมเด็จพระเจ้าอุฎยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน
 นครราชสีมา ทรงจุดเทียนเครื่องนมัสการสำหรับ
 พระองค์ ส่วนเทียนที่พลับพลาของนั้น
 โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าอุฎยาเธอ
 เจ้าฟ้าพระชาธิปกศักดิ์เดชนั้น ทรงจุดแล้ว
 โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ
 เจ้าฟ้ากรมพระภาณุพันธุวงศ์วรเดช ทรงสดม
 พระมงคลถวาย สมเด็จพระเจ้าอุฎยาเธอ เจ้าฟ้า
 กรมขุน นครราชสีมา พระสังฆเจริญ
 พระพุทธมนต์ ในเวลา มีโปรดเกล้าฯ
 ให้พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นมหิศรราช
 หฤทัย เป็นทรงระวงษ์ปฏิบัติ สมเด็จพระเจ้า
 อุฎยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน นครราชสีมา
 ในเวลาที่ประทับ ทรงฟัง พระสังฆเจริญ
 พระพุทธมนต์ แดได้ทรงจุดเทียนที่พระแท่น
 มณฑล แต่ที่โต๊ะพระนิรมลราช แดโต๊ะ
 พระสยามเทวาธิราช แดประทับ มีพระราช
 ดำรัสด้วยพระบรมวงษานวงษ์ พอสมควรแล้ว
 เสด็จประทับ พระราชอาสน์เดิม พระสังฆ
 เจริญ พระพุทธมนต์จบแล้ว ถวายอดิเรก
 ถวายพระพรตา พระบาท สมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นทางฝ่ายใน
 ไปประทับ ณ พระที่นั่ง อภรณ์พิโมกข
 ปราสาท สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ
 เจ้าฟ้ากรมพระภาณุพันธุวงศ์วรเดช ทรง
 รับพระกร สมเด็จพระเจ้าอุฎยาเธอ เจ้าฟ้า
 กรมขุน นครราชสีมา ไปส่งภายในพระฉาก
 แล้วข้างในได้รับพระกร ไปส่ง เจ้าพระยาทั้ง ๒

ที่ พระทวาร รับ พระกร ไปยัง พระที่นั่ง
 อารณพิโมกข ปราสาท แล้ว พระบาท สมเด็จพระ
 พระเจ้า อยู่หัว ทรง รับ พระกร สมเด็จพระเจ้า
 ดุยกาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา
 ตั้ง ตง ประทับ พระราชยาน แล้ว โปรดเกล้า ฯ
 ให้เดิน กระบวนแห่ กลับ ไป ณ ที่เดิม
 พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว เสด็จ ขึ้น
 โดยทางเดิม เวลามาประมาณ ห้าเศษ เสด็จกลับ
 ไป ทรงรับ สมเด็จพระเจ้า ดุยกาเธอ ทางข้าง ใน
 วันที่ ๒๗ และ ๒๘ มกราคม โปรดเกล้า ฯ
 ให้เจ้าพนักงาน เลี้ยง อาหาร บิณฑบาต
 พระสงฆ์ ที่ สวดภาณวาร แล นั่ง ปรก ทั้ง เวลา
 เช้า แล เพล
 เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ ได้มีการ แห่
 สมเด็จพระเจ้า ดุยกาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน
 นครราชสีมา มา ทรง พัง พระสงฆ์เจริญ
 พระพุทธรูป มนต์ แล มีการ ต่าง ๆ เหมือน
 วันที่ ๒๗ มกราคม ทุกประการ ทั้ง ๒ วัน
 วันที่ ๓๐ มกราคม เป็น วันกำหนด
 ไถ่กันต์ เวลาเช้า พระสงฆ์ ๖๕ รูป
 ที่เจริญ พระพุทธรูป มนต์ เมื่อ วันก่อน ๆ
 ได้มานั่ง ที่พร้อมแล้ว เวลาเช้า ๔ โมง
 ๑๕ นาที พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ทรงเครื่อง เช่น วันก่อน ๆ เสด็จ ออก โดย
 ทาง พระที่นั่ง ราชภิรมย์สภา เสด็จ ประทับ
 ณ พระที่นั่ง อารณพิโมกข ปราสาท เจ้าพนักงาน
 ได้เดิน กระบวนแห่ สมเด็จพระเจ้า ดุยกาเธอ
 เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา มาหยุด พระ
 รชายานที่เกย พระที่นั่ง อารณพิโมกข
 ปราสาท พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ทรง รับ พระกร สมเด็จพระเจ้า ดุยกาเธอ

เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา ขึ้นจาก
 พระราชยาน ตั้งให้เจ้าพระยาทั้ง ๒ รับ
 พระกร ไป ทรงเปิดเครื่องทอง อย่าง ขัดคั้น
 ราชกุมาร ออก เปน ทรงเครื่อง ถอด
 ณ ที่มุข พระที่นั่ง ดุสิต มหาปราสาท ซึ่ง เปน
 ที่ฝ่าย ใน นั้น พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว
 เสด็จ ไป ทอด พระเนตร สมเด็จพระเจ้า ดุยกา
 เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา เบียดย
 เครื่องทอง พอสมควรแล้ว เสด็จ ออก ประทับ
 ณ พระราชอาสน์ ใน พระที่นั่ง ดุสิต มหา
 ปราสาท สมเด็จพระเจ้า ดุยกาเธอ เจ้าฟ้า
 กรมขุนนครราชสีมา ทรงเครื่อง ถอด แล้ว
 เสด็จ ออก ประทับ ณ ที่เดิม แล้ว โปรดเกล้า ฯ
 ให้พระยาราชโกษา กรมภูษามาตา แบ่ง
 พระเกษา เปน เบื้อง ภาค ตาม พระราช
 ประเพณีแล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว
 ทรงจุดเทียนนมัสการ ทรงศีล สมเด็จพระเจ้า
 ดุยกาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา
 ทรงจุดเทียนเครื่องนมัสการ สำหรับ
 พระองค์แล้ว เวลาเช้า ๔ โมง ๔๗ นาที
 ได้พระฤกษ์ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว
 ทรงหลั่งน้ำพระมหาสังข์ แล้ว ทรงจรด
 พระกร ปิดกรรไกร ไถ่กันต์ สมเด็จพระเจ้า
 ดุยกาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา
 ในเวลานี้ พระสงฆ์สวด ถวาย ไชย มงคล คาถา
 พรหมณ์เป่าสังข์ แกว่งไม้ขมิ้นเจาะ
 เจ้าพนักงาน ประโคม แตร สังข์ พิณพาทย์
 ช้อง ไชยแล้ว โปรดเกล้า ฯ ให้สมเด็จพระ
 พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมพระภาณุ
 พันธุวงศ์วรเดช ๑ พระเจ้าราชวรวงษ์เธอ
 กรมหลวงบดินทรไพศาลโสภณ ๑ พระเจ้า

น้อง ยาเชอ กรมหลวงนครสวรรค์วรฤทธิ ๑
 พระเจ้าน้อง ยาเชอ กรมหลวงเทเวศร์วงษ์
 ๑โรประการ ๑ รวม ๔ พระองค์ ทรงจรถ
 พระกรรไกร กรร มิด ได้กั้นต์ ส้มเต๋จ พระเจ้า
 อุยกาเชอ เจ้าฟ้ากรมขุน นคร ราชสีมา
 องค์ ณะถ่วน แล้ว พระยา ราช โภษา ได้ เจริญ
 พระเกษาค่อ ไป เสรีจ แล้ว ทรง รับ พระกร
 ส้มเต๋จ พระ เจ้า อุยกาเชอ เจ้าฟ้า กรม ขุน
 นคร ราช สีมา ไปยัง ที่ สรง ณพระ มณฑป
 ในเวลานี้ โปรดเกล้า ฯ ให้ พระ บรม วงษา
 นุวงศ์ แต่ เจ้าพนักงาน ประเคน อาหาร
 บิณฑบาต พระสังฆ์ ๆ รับ พระ ราช ทาน ฉั้น
 พระบาท ส้มเต๋จ พระเจ้า อยู่ หัว ทรง หลั่ง น้ำ
 พระมหา สังฆ์ แด่น้ำ พระ พุทธมนต์ ด้วย พระ เค้า
 ค่าง ๆ พระราช ทาน ส้มเต๋จ พระเจ้า อุยกาเชอ
 เจ้าฟ้า กรม ขุน นคร ราชสีมาแล้ว โปรดเกล้า ฯ
 ให้ ส้มเต๋จ พระเจ้า อุยกาเชอ เจ้าฟ้า กรม ขุน
 นคร ราช สีมา ทรง จุดเทียน บุษบาเทเวศร์รูป
 ที่ ศาสตร์ บน มี พรามณ บุษบาด้วย
 โปรดเกล้า ฯ ให้ ส้มเต๋จ พระ บรม ราชินีนาถ
 แด พระ บรม วงษา นุวงศ์ ฝ่าย ใน ฝ่ายหน้า แด
 ข้า ราช การ ผู้ใหญ่ ถวาย น้ำ พระ พุทธมนต์
 ส้มเต๋จ พระเจ้า อุ กยาเชอ เจ้าฟ้า กรม ขุน
 นคร ราชสีมา โดย ถ่าดับ แล้ว พรามณ ได้
 ถวาย น้ำ กอดหน้า สังฆ์ ตาม ได้ยเวท วิช
 ในเวลานี้ พรามณ เป้าสังฆ์ แด่งไม้ บันฑาคารว
 เจ้า พนักงาน ประ โคม แตร สังฆ์ พิณพาทย์
 ซ้อง ไชย เหมือน กัน กับ เมื่อ เวลา ได้กั้นต์
 เสรีจ การ สรง แล้ว ส้มเต๋จ พระ เจ้า อุยกาเชอ
 เจ้าฟ้า กรม ขุนนคร ราช สีมา เสด็จ ไปทรง เบื้อง
 เครื่อง ถอด แด ทรง เครื่อง ถอดของ พระองค์ กรุข

เฉียง พระ อังษา พระบาท ส้มเต๋จ พระ เจ้าอยู่ หัว
 เสด็จ กذب ประทับ ณ พระ ที่นั่ง ดุสิต มหาปราสาท
 มี พระราช ตำรับ ด้วย พระ บรม วงษานุวงศ์
 เมื่อ ส้มเต๋จ พระ เจ้า อุยกาเชอ เจ้าฟ้า กรม ขุน
 นคร ราช สีมา ทรง เครื่อง เสรีจ แล้ว เสด็จ ออก
 รับ พระ ราช ทาน น้ำ พระ พุทธ มนต์ ใน พระ
 มหา สังฆ์ แด ทรง เจริญ พระ ราช ทาน แล้ว
 โปรดเกล้า ฯ ให้ ส้มเต๋จ พระเจ้า อุยกาเชอ
 เจ้าฟ้า กรม ขุน นคร ราชสีมา ทรง ประเคน
 เครื่อง ไทย ขรรวม แก่ พระ สังฆ์ ๖๕ รูป
 มี บัจจยุมถ ราคา องค์ ณะ ๒๐ บาท ด้วย แล้ว
 พระ สังฆ์ ถวด คาทา ดับ เทียน ไชย ส้มเต๋จ
 พระวันรัต ดับ เทียน ไชย แล้ว พระ สังฆ์ ถวาย
 อมโมทนา แล้ว ส้มเต๋จ พระเจ้า อุยกาเชอ
 เสด็จ ขึ้น พระ สังฆ์ ถวาย อภิเวก ถวาย พระพรดา
 ค่อ ไป พระ บาท ส้มเต๋จ พระ เจ้า อยู่ หัว
 เสด็จ ขึ้น เวลา เที่ยง เศษ แล้ว เจ้า พนักงาน
 ได้ จัด ตั้ง พระแท่น สำหรับ ส้มเต๋จ พระเจ้า
 อุยกาเชอ เจ้าฟ้า กรม ขุน นคร ราช สีมา
 ประทับ สัมโภษ ที่ หน้า พระ ที่นั่ง เสวตร ฉัตร
 แวดล้อม ด้วย ต้น ไม้ทอง กุ่หนึ่ง เงิน กุ่หนึ่ง
 ค่อ ออกมาข้าง หน้า ตั้ง ม้า เครื่อง เวียนเทียน สัมโภษ
 มี บายศรี แก้ว บายศรี ทอง บายศรี เงิน
 เปน ต้น ทรง เสด็จ พระที่นั่ง ทาง มุข ตอน ออก
 ตั้ง พระ ราช อาสน์ ทาง มุข ตอน ตก ตั้ง ที่
 สำหรับ พระ บรม วงษานุวงศ์ ทาง มุข เหนือ
 หลัง เครื่อง เวียน เทียน สัมโภษ ตั้ง ที่ สำหรับ
 ข้า ราช การ เป้า ทูตของ รุดี พระบาท พร้อม เสรีจ
 เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ พระบาท ส้มเต๋จ
 พระเจ้า อยู่ หัว ทรง เครื่อง เช่น เมื่อ เข้านี้
 เสด็จ ออก ประทับ ณ พระ ที่นั่งอาภรณ์ พิโมคข

ปราสาท แล้ว เจ้า พนักงาน ได้ เติบ กระบวน แห่ง
สมเด็จพระเจ้าอุทกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน
นครราชสีมา กระบวน แห่งเหมือน วัน ก่อน ๆ
เปลี่ยน แต่ พระราชยาน เป็น พระที่นั่ง พุดตาล
ใน พระราชวัง บวร แต่ สมเด็จพระเจ้าอุทกยาเธอ
เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา เปลี่ยนเป็นทรงเครื่องคัน
เมื่อ กระบวน แห่งถึง หน้า พระที่นั่ง แล้ว หยุด
พระที่นั่ง พุดตาล ที่ เกษ พระที่นั่ง อารามณ์ พิโมกข
ปราสาท พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว
ทรง รับ พระกร แล้ว โปรดเกล้า ฯ ให้
เจ้าพระยา ภาสกรวงษ์ แต่ เจ้าพระยา เทเวศร
วงษ์ วิวัฒน์ ผู้ ที่ โปรดเกล้า ฯ ให้ เปลี่ยน
เจ้าพระยา สุรพันธ์ พิสุทธิ โดย เหตุ
ที่ เจ้าพระยา สุรพันธ์ พิสุทธิ ชรา มาก จะ รับ
พระกร ไม่ ถนัด นั้น รับ พระกร สมเด็จพระ
อุทกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา
ไปส่ง ข้าง ใน แล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า
อยู่ หัว แต่ สมเด็จพระเจ้า น้อง ยาเธอ
เจ้าฟ้ากรมพระภาณุพันธุวงศ์ วรเดช ทรง รับ
พระกร สมเด็จพระเจ้าอุทกยาเธอ เจ้าฟ้า
กรมขุนนครราชสีมา เสด็จ ออก ประทับ
ณ พระแท่น สมโภช นั้น มี นาง ทั้ง ๒ โบก พัด
ถวาย ด้วย แล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว
ทรง จุดเทียน นมัสการ สมเด็จพระเจ้าอุทกยาเธอ
เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา ทรง จุดเทียน
นมัสการ สำหรับ พระองค์ แล้ว โปรดเกล้า ฯ
ให้ พราหมณ์ เบิก แฉก เวียน เทียน สมโภช ใน
เวลานี้ พราหมณ์ เป้า สังข์ แกว่ง ไม้ บันฑาคาร
เจ้าพนักงาน ประโคม แตร สังข์ พิณพาทย์
ซ้อง ไชยธัมม์ ไม่ สมโภช พระบรมวงษานวงษ์
รับ ทูลของ รูดี พระบาท รับ แฉก เวียน เทียน

สมโภช ต่อ ไป เมื่อ ครบถ้วน เบื้องจอมวาร แล้ว
รวม แฉก คัมเทียน แด โบก คัมเทียน ให้ ไปสู่
สมเด็จพระเจ้าอุทกยาเธอ เจ้าฟ้า กรมขุน
นครราชสีมา แล้ว ถวาย น้ำ พรวัว ถวาย
ท้าย พาด ค่าย ผูก ต่อ ไป โดย ไชยเวท ของ
พราหมณ์ ตาม พระราชประเพณี เสร็จ แล้ว
พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว ได้ ทรง ทิ้ง น้ำ
พระมหาสังข์ แต่ ทรง เติม พระราชทาน
สมเด็จพระเจ้าอุทกยาเธอ เจ้าฟ้า กรมขุน
นครราชสีมา แต่ ได้ โปรดเกล้า ฯ
พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ อัน เปน
โบราณ มงคล นพรัตนราชวราภรณ์
แต่ เงิน ทอง สมโภช ด้วย แล้ว โปรดเกล้า ฯ ให้
พระบรมวงษานวงษ์ ทรง เติม
ถวาย ต่อ ไป เสร็จ แล้ว ทรง รับ พระกร
สมเด็จพระเจ้าอุทกยาเธอ เจ้าฟ้า กรมขุน
นครราชสีมา ไปส่ง ข้าง ใน แล้ว เสด็จ ประทับ
ณ พระที่นั่ง อารามณ์ พิโมกข ปราสาท
เจ้าพระยา ทั้ง ๒ ที่ ก่อว่า นาม แล้ว นั้น ได้
รับ พระกร สมเด็จพระเจ้าอุทกยาเธอ
เจ้าฟ้า กรมขุนนครราชสีมา มา ยัง พระที่นั่ง
อารามณ์ พิโมกข ปราสาท แล้ว พระบาท สมเด็จพระ
พระเจ้า อยู่ หัว ทรง รับ พระกร ส่ง สมเด็จพระ
เจ้าอุทกยาเธอ เจ้าฟ้า กรมขุนนคร
ราชสีมา ลง ประทับ ณ พระที่นั่ง พุดตาล แล้ว
เดิน กระบวน แห่ง ถัด ไป พระบาท สมเด็จพระ
พระเจ้า อยู่ หัว เสด็จ ขึ้น เวลา ท่วม เศษ
วันที่ ๑๓ มกราคม แล้ววันที่ ๑
กุมภาพันธ์ เวลาบ่าย ได้ มี การ แห่ง สมเด็จพระ
เจ้าอุทกยาเธอ เจ้าฟ้า กรมขุนนคร

ราชสีมา มาทรง สมโภช แต่มี การ ต่าง ๆ
 เหมือน วันที่ ๓๐ มกราคม เวลา บ่าย ทุก ประการ
 หนึ่ง ใน เวลา ๒ ชั่วโมง ทั้ง ๒ วัน นี้
 โปรดเกล้า ฯ ให้ มี การ เลี้ยง พระบรมวงษา
 นุวงศ์ ข้าราชการ แล ราช ทูต ผู้แทน
 รัฐบาล ต่าง ประเทศ เปน การ พิเศษ เนื่อง ใน
 การ พระราชพิธี มหา มงคล การ ไถ่กันคืน
 ณ ท้อง พระ โรง ถาง พระที่นั่งจักรี
 มหา ปราสาท แบ่ง เลี้ยง วันที่ ๓๑ มกราคม
 รวม ๘๑ ทั้งที่ประทับ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์
 รวม ๘๑ ทั้งที่ประทับ

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ เวลาเช้าเจ้าพนักงาน
 ได้ ค้าง กระทบ หน้า พระเกษา สมเด็จพระเจ้า
 ดุจยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา
 แต่ พระบรมมหา ราชวงศ์ กระทบ หน้า มี รงชาย
 ชง ตะขาม ชง มังกร คู่ หน้า ถอด ชนะ จำปี
 จำถอง แตรสังข์ เครื่องสูง บังแทรก อินทร์
 พรหม คู่ เคียง แล้ว ถึง พระราชยาน ทรง
 พระเกษา มี นายเวร เชิญ พระแสง แล เชิญ
 เครื่อง ตาม เสร็จแล้ว เวลาเช้า โมงเศษ
 เจ้าพนักงาน ได้ เชิญ ถอบ พระเกษา ค้าง บน
 พานทอง พระมหา กฐิน เชิญ มา ประดิษฐาน
 บน พระราชยาน ทรง แล้ว เดิน กระทบ หน้า ออก
 ทาง ประตู ศรี สุรินทร์ ประตู ทวารวิมย์
 ไปยัง ท่าราช วรดิฐ หยุด กระทบ หน้า ที่ ท่า
 ราช วรดิฐ แล้ว เชิญ พานทอง รอง ถอบ
 พระเกษา ลง เรือสี่ มี เรือ ค้าง ถอด ชนะ
 จำปี จำถอง นำ ๑ คู่ เรือ ค้าง นำหน้า ๒ คู่
 แล้ว ออก เรือ หน้า พระเกษา ไป ถอย ที่ หน้า วัดอรุณ
 ราช วราราม ตาม พระราช ประเพณี

ในงานนี้ พระบรมวงษา นุวงศ์ ข้าราชการ
 แต่ง สมปัก ถาย คาค สมรงค์

การบำเพ็ญ พระราช กุศล

ในการ ที่ สมเด็จพระเจ้า ดุจยาเธอ
 เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา ทรง หาย พระประสูติ
 ด้วย ใน วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร
 ศก ๑๒๐ อันเป็น เวลาสิ้น การ พระราช พิธี
 มหา มงคล การ ไถ่กันคืน สมเด็จพระเจ้า
 ดุจยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา
 ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ มี การ
 บำเพ็ญ พระราช กุศล ในการ ที่ สมเด็จพระ
 พระเจ้า ดุจยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนคร
 ราชสีมา ทรง หาย พระประสูติ ต่อ ท้าย กับ การ
 พระราช พิธี มหา มงคล การ ไถ่กันคืน ณ พระ
 ที่นั่งดุสิต มหา ปราสาท แล โปรดเกล้า ฯ
 ให้ ค้าง เครื่อง โต๊ะ สักการะบูชา แล เครื่อง
 พิธีกรรม สังเวท เตพดา ที่ พระที่นั่งอาภรณ์
 พิโมกข์ ปราสาท แล มี ดนตรี สมโภช
 สมเด็จพระเจ้า ดุจยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน
 นครราชสีมา ด้วย

เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ พระสงฆ์
 วัดเบญจมบพิตร ๕ รูป วัดราชบูรณ
 ๕ รูป รวม ๑๐ รูป ที่ จะเจริญ พระพุทธ มนต์
 ในการ พระราช กุศล นี้ มี พระธรรม ไตร
 โถกอาจารย์ แล พระราช โมฬี เปน ต้น
 ได้ มานั่ง ที่ อยู่ใน พระที่นั่งดุสิต มหา ปราสาท
 พร้อมแล้ว เวลา ย่ำค่ำ เศษ พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้า อยู่หัว เสด็จ ออก พริ้ม ด้วย
 สมเด็จพระเจ้า ดุจยาเธอ พระเจ้า ดุจเธอ